

Bruksela, 15 października 2025 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0163(COD)

10056/1/25
REV 1 ADD 1

TRANS 234
MAR 94
CODEC 773
PARLNAT

UZASADNIENIE RADY

Dotyczy: Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia
ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego i uchylającego
rozporządzenie (WE) nr 1406/2002
– uzasadnienie Rady
– przyjęte przez Radę 13 października 2025 r.

I. WPROWADZENIE

1. 1 czerwca 2023 r. Komisja przedłożyła wyżej wymieniony wniosek ustawodawczy Parlamentowi Europejskiemu i Radzie jako część pakietu dotyczącego bezpieczeństwa morskiego¹.
2. Rada przyjęła *podejście ogólne* 18 czerwca 2024 r.²
3. 12 marca 2024 r. Parlament Europejski przyjął swoje stanowisko w pierwszym czytaniu. Sérgio Humberto (PPE, Portugalia) został wyznaczony na sprawozdawcę na 10. kadencję Parlamentu.
4. Negocjacje rozpoczęły się od pierwszych rozmów trójstronnych 19 listopada 2024 r.; druga ich runda odbyła się 20 maja 2025 r. Podczas drugiej rundy rozmów trójstronnych 20 maja 2025 r. negocjatorzy osiągnęli porozumienie polityczne.
5. 4 czerwca 2025 r. Coreper przeanalizował ostateczny tekst kompromisowy z myślą o osiągnięciu porozumienia i potwierdził je.
6. 24 czerwca 2025 r. przewodnicząca komisji TRAN przesłała do przewodniczącego Coreperu pismo potwierdzające, że jeżeli Rada zatwierdzi uzgodniony tekst w pierwszym czytaniu po ostatecznej redakcji prawno-językowej, Parlament zatwierdzi stanowisko Rady w swoim drugim czytaniu.

II. CEL

7. Główne cele zmiany rozporządzenia to:
 - a. lepsze osadzenie i odzwierciedlenie obecnych zadań i celów Agencji, tak aby posiadała ona prawny mandat do ich wypełniania i do udzielania państwom członkowskim i Komisji niezbędnej pomocy technicznej, operacyjnej i naukowej w celu zapewnienia bezpieczeństwa morskiego i ochrony na morzu oraz wspierania zielonej i cyfrowej transformacji w sektorze;
 - b. zapewnienie, aby mandat EMSA zawierał rozwiązania dostosowane do przyszłych wyzwań poprzez nadanie mu elastyczności pozwalającej na włączenie do niego nowych zadań odpowiadających zmieniającym się potrzebom sektora morskiego; oraz
 - c. zagwarantowanie Agencji odpowiednich zasobów ludzkich i finansowych niezbędnych do wypełniania jej roli.

¹ Dok. 10160/23.

² Dok. 10828/24.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

1. Kontekst proceduralny

8. Na podstawie wniosku Komisji Parlament i Rada przeprowadziły negocjacje w celu uzgodnienia stanowiska Rady w pierwszym czytaniu, co doprowadziło do wczesnego porozumienia w drugim czytaniu. Tekst projektu stanowiska Rady w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty przez dwóch współprawodawców.

2. Streszczenie najważniejszych zagadnień

9. Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu w sprawie poszczególnych elementów reformy, po osiągnięciu porozumienia między współprawodawcami, jest następujące:
10. W odniesieniu do „części technicznej” rozporządzenia (art. 1–13) główne cele Rady to zapewnienie, aby Agencja skoncentrowała się na udzielaniu wsparcia państwom członkowskim i Komisji we właściwym wdrażaniu *obowiązującego* prawodawstwa Unii z myślą o unikaniu powielania wysiłków, a także zapewnienie, aby Agencja efektywnie wykorzystywała zasoby. Zmiany wprowadzone do wniosku Komisji mają głównie na celu uproszczenie tekstu i uczynienie go mniej szczegółowym, a tym samym zapewnienie elastyczności i mandatu dostosowanego do przyszłych wyzwań.
11. Rada w dużej mierze podtrzymała swoje stanowisko zamieszczone w *podejściu ogólnym* w sprawie proponowanych zadań związanych z autonomicznymi nawodnymi statkami morskimi (MASS) i emisjami NOx, ponieważ elementy te nie wchodzą w zakres kompetencji UE (odpowiednio art. 4 i 5). Rada zaakceptowała kilka uzupełnień Parlamentu w odniesieniu do paliw alternatywnych stosowanych w transporcie morskim, w granicach obowiązujących przepisów UE w tej dziedzinie (rozporządzenie FuelEU Maritime³) (art. 4 i 6). Jednocześnie zadania związane z wdrażaniem Konwencji o pracy na morzu⁴ ograniczają się obecnie do elementów, które są już zawarte w dyrektywie w sprawie kontroli przeprowadzanej przez państwo portu⁵ (art. 4).

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1805 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie stosowania paliw odnawialnych i niskoemisyjnych w transporcie morskim oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE.

⁴ Konwencja o pracy na morzu z 2006 r., ze zmianami.

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3099 z dnia 27 listopada 2024 r. dotycząca zmiany dyrektywy 2009/16/WE w sprawie kontroli przeprowadzanej przez państwo portu.

12. Rada podtrzymała swoje stanowisko zamieszczone w podejściu ogólnym i dodała Agencji trzy nowe zadania: najważniejsze jest to, że EMSA może obecnie udzielać wsparcia Komisji, organom krajowym i odpowiednim organom Unii we wdrażaniu unijnych środków ograniczających (tj. sankcji, w szczególności dostarczać dane dotyczące przemieszczania statków objętych systemem sankcji) (art. 8). Jednocześnie Agencja przygotowuje i zaktualizuje ocenę ryzyka dla wszystkich europejskich basenów morskich, która to ocena będzie służyła wyłącznie jako podstawa do rozmieszczania statków działających w ramach reakcji Agencji na zanieczyszczenie ropą naftową i zanieczyszczenie chemiczne do celów wspierania państw członkowskich w zakresie reagowania na zanieczyszczenie środowiska morskiego (art. 5). Agencja może również przeprowadzać inspekcje na miejscu w imieniu Komisji, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1257/2013, w zakładach recyklingu w państwach trzecich, jeżeli Komisja powierzy Agencji wykonanie takiego zadania (art. 5).
13. Co do jednego zadania, konkretnie prowadzonych przez Agencję wizyt w państwach członkowskich i inspekcji (art. 10), Rada przybliżyła swoje stanowisko do Parlamentu i Komisji i zgodziła się na zmianę swojego stanowiska – zamieszczonego w *podejściu ogólnym* – dotyczącego sporządzenia zamkniętego wykazu aktów prawnych, zgodnie z którymi takie wizyty i inspekcje mogą się odbywać. Rada zaakceptowała, że wizyty EMSA w państwach członkowskich skoncentrują się na wdrażaniu odpowiednich przepisów prawa Unii w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego i zapobiegania zanieczyszczeniom, jeżeli Komisja powierzy Agencji wykonanie takiego zadania.
14. Ponadto, jeżeli chodzi o zadania Agencji dotyczące stosunków międzynarodowych (art. 11), Rada zgodziła się dać dyrektorowi wykonawczemu opcję wysłania członków personelu do delegatury Unii w Zjednoczonym Królestwie, po uprzedniej zgodzie Komisji i zarządu, w celu wspierania państw członkowskich i Komisji Europejskiej w działaniach związanych z ich udziałem w pracach Międzynarodowej Organizacji Morskiej.
15. W części dotyczącej zarządzania (art. 14–45) Rada dąży do zapewnienia, by w zarządzaniu Agencją zachowana była równowaga instytucjonalna między państwami członkowskimi a Komisją.

16. Z Parlamentem i Komisją szczegółowo przeanalizowano kilka kwestii: wartość dodaną ustanowienia nowej rady wykonawczej, względne znaczenie Komisji w zarządzie (liczbę przedstawicieli Komisji), zasady głosowania zarządu, « veto » Komisji w odniesieniu do ewentualnych decyzji Agencji, które mogłyby być sprzeczne z ramowym rozporządzeniem finansowym lub regulaminem pracowniczym i możliwość, by Agencja została upoważniona do tworzenia centrów regionalnych.
17. Rada podtrzymuje swoje stanowisko – zamieszczone w *podejściu ogólnym* – w sprawie skreślenia przepisów dotyczących rady wykonawczej i zasad głosowania w zarządzie (art. 16). Zgodziła się jednak na propozycję Parlamentu co do zmiany większości wymaganej do mianowania dyrektora wykonawczego; odtąd może to zostać przeprowadzone przez zarząd większością dwóch trzecich głosów, a nie większością czterech piątych głosów, jak proponowano w *podejściu ogólnym*. Ponadto Rada wprowadziła mechanizm, dzięki któremu jedna trzecia głosujących członków zarządu może zaproponować odwołanie dyrektora wykonawczego ze stanowiska; dotąd tylko Komisja mogła wyjść z taką propozycją (art. 21).
18. Jednocześnie, aby zachować równowagę instytucjonalną w zarządzaniu Agencją, Rada zbliżyła swoje stanowisko do Parlamentu i Komisji i uzgodniła, że w skład zarządu Agencji nadal będzie wchodziło czterech przedstawicieli Komisji, tak jak jest na mocy obowiązującego rozporządzenia w sprawie EMSA. Tymczasem Parlament zgodził się, że nie widzi potrzeby wyznaczania własnych obserwatorów do zarządu.
19. Zarówno Rada, w swoim *podejściu ogólnym*, jak i Parlament, w swoim *pierwszym czytaniu*, zgodziły się na skreślenie „veta” Komisji w odniesieniu do ewentualnych decyzji Agencji, które mogłyby być sprzeczne z ramowym rozporządzeniem finansowym lub regulaminem pracowniczym. Po szeroko zakrojonych dyskusjach z Komisją Rada i Parlament zgodziły się zastąpić veto Komisji „procedurą ponownej analizy”, dzięki której Komisja mogłaby wyrażać swoje wątpliwości, jeżeli uzna, że niektóre decyzje w sprawach związanych z ramowym rozporządzeniem finansowym i regulaminem pracowniczym mogłyby narazić Agencję (i budżet UE) na poważne ryzyko prawne (art. 20). Umożliwi to zarządowi ponowne rozważenie danej kwestii, zgodnie z procedurą podobną do procedury stosowanej przy przyjmowaniu jednolitego dokumentu programowego: jeśli Komisja nadal sprzeciwia się decyzji w drugim czytaniu, może ona zostać przyjęta wyłącznie jednogłośnie przez przedstawicieli państw członkowskich.

20. Ponadto Rada zaaprobowała argumenty Parlamentu i Komisji dotyczące upoważnienia Agencji do tworzenia centrów regionalnych, ponieważ ta opcja istnieje już w obecnym rozporządzeniu w sprawie EMSA (art. 31). Chociaż tworzenie takich centrów regionalnych mogłoby mieć znaczące skutki finansowe, Rada zgodziła się, że zabezpieczenia zaproponowane przez Komisję są wystarczające do ochrony budżetu Agencji, ponieważ wszelkie decyzje w tym względzie byłyby podejmowane wyłącznie przez zarząd, na wniosek Komisji i „z należyтым uwzględnieniem wpływu na budżet”.

IV. PODSUMOWANIE

21. Stanowisko Rady zachowuje cel wniosku Komisji i w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty podczas nieformalnych negocjacji między Radą a Parlamentem Europejskim przy wsparciu Komisji.
22. Rada uważa zatem, że jej stanowisko w pierwszym czytaniu odzwierciedla w wyważony sposób wynik negocjacji oraz że nowe rozporządzenie w sprawie EMSA będzie od momentu przyjęcia gwarantowało, że Agencja posiada mandat prawny, by udzielać państwom członkowskim i Komisji niezbędnej pomocy technicznej, operacyjnej i naukowej w celu zapewnienia bezpieczeństwa morskiego i ochrony na morzu oraz wspierania zielonej i cyfrowej transformacji sektora.
